

מקום לכולם – יום הסובלנות הבינלאומי (16.11)

דפי עבודה · א'–ג' (בהובלת המורה)

מהדורה למורה

מטרות:

- להכיר את יום הסובלנות הבינלאומי (16 בנובמבר) ואת מושגי היסוד: סובלנות, כבוד, אמפתיה, הקשבה, שונות והכלה.
- לזהות הכללות, סטריאוטיפים ודעות קדומות בשפה היומיומית – בכיתה וברשת.
- לתרגל ניסוח מחדש: להפוך משפט פוגע למשפט מכבד בלי לוותר על העמדה.
- להתנסות בהתבוננות מנקודת המבט של האחר ובקבלת החלטות בדילמות.

איך משתמשים: חלק א' – מושגים (כ־10 דק'); חלק ב' – מקרה בוחן ומיון (כ־15 דק'); חלק ג' – ניסוח מחדש וכתיבה (כ־15 דק'); כרטיס יציאה (5 דק'). מתאים לשיעור של 45 דקות; לשיעור כפול – שלבו את הפעילויות באתר.

תשובות

חלק א': 1. ג (מקבלים גם מי ששונה) · 2. ג (16 בנובמבר) · 3. א (מקשיבים) · 4. ג ("שלום! בוא לשבת איתנו")

חלק ב' – שאלות: 1. ג · 2. ב

מיון – מילים טובות: תודה · בוא נשחק · סליחה · כל הכבוד!
מילים שפוגעות: לך מפה · אתה מוזר · חחח, נפלת · אין לך מקום

חלק ג' – דוגמאות לניסוח מכבד: "בוא, תשחק איתנו!" · "איזה צבעים! מה ציירת?" · "את מיוחדת!"

מקרה הבוחן וכתיבה: אין תשובה אחת; מעריכים נימוק, אמפתיה ושיח מכבד.

טיפים ורגישות

- זהו יום ערכי חברתי, לא יום חוסן רגשי – אך דילמות על הדרה ולעג עלולות לעורר זיכרונות אישיים. אפשרו "פס" ואל תבקשו מתלמיד/ה לשתף חוויה של פגיעה מול הכיתה.
- אל תשתמשו בתלמידי הכיתה כדוגמאות לשונות (מוצא, דת, מוגבלות). כל הדמויות באתר בדויות.
- בחט"ע – הקפידו על שיח בלי שמות של אנשים או מפלגות; התמקדו בעקרונות.

קישור לכלי חוסן

כשכועסים: 🙌 עוצרים, 🤝 מנערים ידיים, 🗣️ נושמים כמו בלון, 🗣️ אומרים "אני יכול/ה להירגע", ➡️ ממשיכים.

שם:

כיתה:

תאריך:

להקראה: כל אחד מיוחד

בכיתה של נועה יש עשרים ושלושה ילדים. אף ילד לא דומה לילד אחר. לאיתי יש שיער מתולתל. ליה מדברת בבית רוסית. אורי אוהב לבנות בקוביות, ושירה הכי אוהבת לרקוד. יום אחד המורה אמרה: "בואו נבנה יחד מגדל ענק." כל ילד הביא משהו משלו – והמגדל יצא הכי גבוה בעולם!

שאלות בעליפה: מה בנו הילדים יחד? · למה המגדל יצא כל כך גבוה? · מה אתם מביאים לכיתה שלכם?

חלק א' – מכירים את המושגים

המורה מקריא/ה, והילדים מקיפים או מסמנים.

סובלנות 🧡	כבוד ⭐	אמפתיה ❤️	הקשבה 🗣️
מקבלים גם מי שלא דומה לנו.	מדברים יפה לכל אחד ואחת.	מרגישים מה מרגיש החבר.	שומעים עד הסוף, בלי להפריע.

הקיפו את התשובה הנכונה:

1. מה זה סובלנות?

○ א. משחקים לבד ○ ב. צועקים ○ ג. מקבלים גם מי ששונה

2. מתי יום הסובלנות?

○ א. בקיץ ○ ב. ביום ההולדת שלי ○ ג. 16 בנובמבר

3. חבר מדבר. מה עושים?

○ א. מקשיבים ○ ב. מפריעים ○ ג. הולכים

4. ילד חדש בכיתה. מה אומרים?

○ א. כלום ○ ב. "מי אתה?!" ○ ג. "שלום! בוא לשבת איתנו"

חלק ב' – בנעליים של אחר

מקשיבים לסיפור קצר ומדברים: איך מרגישים? מה עושים?

מקרה בוחן: בפינת המשחק 🧸

יש רק כדור אחד. גם רוני וגם מאיה רוצים לשחק בו.

1. איך אפשר ששניהם ישמחו?

2. מה מרגיש מי שלא קיבל?

מה הייתם עושים? הקיפו ונמקו:

○ א. משחקים יחד ○ ב. כל אחד בתורו ○ ג. מי שחזק יותר לוקח

👤 תום חדש בגן ובכיתה. הוא לא מכיר אף אחד.

איך תום מרגיש?

○ א. שמח מאוד ○ ב. כועס ○ ג. קצת מפחד ולבד

👤 לנוי יש משקפיים חדשים. ילד אחד צוחק.

מה טוב להגיד?

○ א. לא אומרים כלום ○ ב. "יפה לך המשקפיים!" ○ ג. "חחח, משקפופרית"

🛒 מיון: כתבו כל ביטוי בעמודה המתאימה

אתה מוזר · סליחה · כל הכבוד! · לך מפה · בוא נשחק · אין לך מקום · חחח, נפלת · תודה

מילים טובות 🍏	מילים שפוגעות 💔

חלק ג' – מילים שבונות

בוחרים מילים טובות, מציירים וכותבים מילה או משפט.

1. 💔 "אתה לא משחק איתנו!" ← כתבו משפט מכבד:

2. 💔 "הציור שלך מכוער" ← כתבו משפט מכבד:

3. 💔 "את מוזרה" ← כתבו משפט מכבד:

✍️ ציור ומשפט: כל אחד מיוחד

ציירו את עצמכם ואת חבר/ה. כתבו (או אמרו למורה) מה מיוחד בכל אחד.

פתיחות שיעזרו: אני מיוחד/ת כי... / החברה שלי מיוחד/ת כי... / אנחנו אוהבים יחד...

בנק מילים: אמיץ/ה · מצחיק/ה · עוזר/ת · טוב/ת לב · שמח/ה · חכם/ה

בדקו: ☐ ציירתי ☐ כתבתי מילה טובה

כרטיס יציאה

שם: _____ כיתה: _____

1. 😊 **היום למדתי ש...**

2. 🙏 **מילה טובה שאגיד מחר:**

3. 🎨 **צייר/י פרצוף: איך הרגשתי?**

איך הרגשתי? 😊 😊 😊 😊

יצרה: רות ראש בן ישי